

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

volgens Verordening (EG) Nr. 1907/2006

Herzieningsdatum 20.11.2013

Versie 1.4

NL:BE / NL

1. Identificatie van de stof of het mengsel en van de vennootschap/ onderneming

1.1 Productidentificatie : INK-0301
Handelsnaam : Eco Solvent Ultra

1.2 Relevant geïdentificeerd gebruik van de stof of het mengsel en ontraden gebruik

Gebruik van de stof of het mengsel : digitaal drukken

1.3 Details betreffende de verstrekker van het veiligheidsinformatieblad

Firma : MUTOH Belgium nv
Archimedesstraat 13, 8400 Oostende, België

Telefoon : +32 (0)59 56 14 00
E-mailadres : sds@mutoh.eu
Inlichtinggevendende : sds@mutoh.co.jp

1.4 Telefoonnummer voor noodgevallen

+32 (0) 59 56 14 00 Tijdens de normale openingstijden

2. Identificatie van de gevaren

2.1 Indeling van de stof of het mengsel

Indeling (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)

Oogirritatie, Categorie 2	H319: Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
Giftigheid voor de voortplanting, Categorie 1B	H360: Kan de vruchtbaarheid of het ongeboren kind schaden.

Indeling (67/548/EEG, 1999/45/EG)

Toxisch voor de voortplanting Categorie 2	R61: Kan het ongeboren kind schaden.
Toxisch voor de voortplanting Categorie 3	R62: Mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid.
Irriterend	R36: Irriterend voor de ogen. R38: Irriterend voor de huid.

2.2 Etiketteringselementen

Etikettering (VERORDENING (EG) Nr. 1272/2008)

Gevarenpictogrammen	: : Gevaar
Signaalwoord	: Gevaar
Gevarenaanduidingen	: H319 : Veroorzaakt ernstige oogirritatie. H360 : Kan de vruchtbaarheid of het ongeboren kind schaden.

Veiligheidsaanbevelingen	:	Preventie:	
		P201	Alvorens te gebruiken de speciale aanwijzingen raadplegen.
		P280	Beschermende handschoenen/ oogbescherming/ gelaatsbescherming dragen.
		P281	De nodige persoonlijke beschermingsuitrusting gebruiken.
		Maatregelen:	
		P308 + P313	NA (mogelijke) blootstelling: een arts raadplegen.
		P337 + P313	Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.
		Verwijdering:	
		P501	Inhoud/ verpakking afvoeren naar een erkend afvalverwerkingsbedrijf.

Gevaarlijke bestanddelen die op het etiket vermeld moeten worden:

- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether

Aanvullende etikettering:

Uitsluitend bestemd voor gebruik door professionele gebruikers.

2.3 Andere gevaren

geen gegevens beschikbaar

3. Samenstelling en informatie over de bestanddelen

3.1 Mengsels

Gevaarlijke bestanddelen

Chemische naam	CAS-Nr. EG-Nr.	Indeling (67/548/EEG)	Indeling (1272/2008/EG)	Concentratie [%]
bis(2-ethoxyethyl) ethe	112-36-7 203-963-7	Xi; R38	Skin Irrit. 2; H315	55 - 65
γ-butyrolactone	96-48-0 202-509-5	Xn; R22 Xi; R41	Acute Tox. 4; H302 Eye Dam. 1; H318	< 20
bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether	143-24-8 205-594-7	T;R62 ;R61	Repr. 1B; H360	10 - 20

Voor de volledige tekst van de R-zinnen die worden genoemd in deze paragraaf, zie Paragraaf 16.

Voor de volledige text van H-zinnen zoals vermeld in deze paragraaf, zie paragraaf 16.

4. Eerstehulpmaatregelen

4.1 Beschrijving van de eerstehulpmaatregelen

Algemeen advies	:	Bij een ongeval of indien men zich onwel voelt onmiddellijk een arts raadplegen (indien mogelijk het etiket tonen). EHBO'ers moeten zichzelf beschermen. Buiten de gevaarlijke zone brengen. Nooit een bewusteloos persoon laten drinken (of eten). Verontreinigde kleding en schoenen onmiddellijk uittrekken.
Bij inademing	:	Bij inademen het slachtoffer in de frisse lucht brengen. Slachtoffer warm en rustig houden. Als de ademhaling is gestopt kunstmatig beademen. Bij moeilijke ademhaling zuurstof toedienen.
Bij aanraking met de huid	:	Onmiddellijk een arts waarschuwen. Bij aanraking met de huid onmiddellijk grondig spoelen met zeep en veel water. GEEN oplosmiddelen of ververdunner gebruiken.
Bij aanraking met de ogen	:	Onbeschadigd oog beschermen. Voorzover eenvoudig te

doen, eventuele contactlenzen uitnemen. Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met veel water spoelen en medisch advies inwinnen.

Bij inslikken : Patient onmiddellijk naar een ziekenhuis brengen. Bij inslikken, NOOIT braken opwekken. Iemand die op de rug ligt en braakt, in stabiele zijligging leggen.

4.2 Belangrijkste acute en uitgestelde symptomen en effecten

geen gegevens beschikbaar

4.3 Vermelding van de vereiste onmiddellijke medische verzorging en speciale behandeling

geen gegevens beschikbaar

5. Brandbestrijdingsmaatregelen

5.1 Blusmiddelen

Geschikte blusmiddelen : Gebruik waternevel, alcoholbestendig schuim, droogpoeder, of kooldioxide.

5.2 Speciale gevaren die door de stof of het mengsel worden veroorzaakt

Specifieke gevaren bij brandbestrijding : Geen vaste waterstroom gebruiken omdat dit uiteen kan spatten en het vuur kan verspreiden. Bij brand worden gevaarlijke ontledingsproducten gevormd (zie rubriek 10). Blootstelling aan ontledingsproducten kan schadelijk zijn voor de gezondheid.

5.3 Advies voor brandweerlieden

Speciale beschermende uitrusting voor : Bij brand een persluchtmasker dragen. Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. brandweerlieden

Nadere informatie : Standaardprocedure voor chemische branden. Gebruik blusmiddelen die geschikt zijn voor de plaatselijke omstandigheden en de omgeving. Bij brand en/of explosie inademen van rook vermijden. Gebruik waternevel om ongeopende containers af te koelen. Verontreinigd bluswater gescheiden opnemen. Het mag niet naar de riolering aflopen. Verbrandingsresten en verontreinigd bluswater moeten verwijderd worden volgens plaatselijke regelgeving.

6. Maatregelen bij het accidenteel vrijkomen van de stof of het mengsel

6.1 Persoonlijke voorzorgsmaatregelen, beschermde uitrusting en noodprocedures

Zie de beschermingsmaatregelen in paragraaf 7 en 8. Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Voor geschikte ventilatie zorgen, vooral in gesloten ruimten. Personeel onmiddellijk evacueren naar een veilige omgeving. Voorkom inademing van damp of nevel.

6.2 Milieuvoorzorgsmaatregelen

Niet naar het oppervlaktewater of de riolering laten afvloeien. Voorkom verder lekken en morsen indien dit veilig is. Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de hoogte stellen.

6.3 Insluitings- en reinigingsmethoden en -materiaal

Opnemen in inert absorberend materiaal (b.v. zand, kiezelgur, zuurbindingsmiddel, universeel bindingsmiddel, zaagsel). In geschikte en gesloten containers bewaren voor verwijdering. Opnemen en overbrengen in containers die op de juiste manier zijn geëtiketteerd. Verontreinigd oppervlak grondig reinigen.

6.4 Verwijzing naar andere rubrieken

zie hoofdstuk: 7, 8, 11, 12 en 13

7. Hantering en opslag

7.1 Voorzorgsmaatregelen voor het veilig hanteren van de stof of het mengsel

- Advies voor veilige hantering : Voor persoonlijke bescherming zie paragraaf 8. Blootstelling vermijden - voor gebruik speciale aanwijzingen raadplegen. De reservehoeveelheid op de werkplek moet worden beperkt. Gebruiken met voldoende afzuigventilatie. Dampen of spuitnevel niet inademen. Aanraking met de ogen en de huid vermijden. Zorgvuldig hanteren.
- Advies voor bescherming tegen brand en explosie : Normale maatregelen voor preventieve brandbeveiliging.
- Stofexplosieklasse : niet van toepassing

7.2 Voorwaarden voor een veilige opslag, met inbegrip van incompatibele producten

- Eisen aan opslagruimten en containers : Achter slot bewaren of in een ruimte die alleen toegankelijk is voor vakbekwame of geautoriseerde personen. Bewaren in originele container. Containers goed gesloten bewaren op een droge, koele en goed geventileerde plaats.
- Advies voor gemengde opslag : Onverenigbaar met oxidatiemiddelen. Onverenigbaar met zuren en basen.
- Verwijderd houden van eet- en drinkwaren en van diervoeder.
- Andere gegevens : Geen ontleding indien bewaard en toegepast zoals aangegeven.

7.3 Specifiek eindgebruik

geen gegevens beschikbaar

8. Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming

8.1 Controleparameters

8.1.1 Nederland

Het product bevat geen bestanddelen waarvoor MAC-waarden zijn vastgelegd.

Andere informatie over grenswaarden: zie hoofdstuk 16

8.1.2 België

Bestanddelen	CAS-Nr.	Controleparameters	Basis	Herziening
koolzwart	1333-86-4	TGG 8 hr: 3,5 mg/m ³ ,	BE OEL	2009-06-11

Andere informatie over grenswaarden: zie hoofdstuk 16

8.2 Maatregelen ter beheersing van blootstelling

Technische maatregelen

Zorg voor voldoende luchtverversing en/of afzuiging op de werkplaats. Zeer effectief afzuigventilatiesysteem

Persoonlijke beschermingsmiddelen

Bescherming van de ademhalingswegen : Geen persoonlijke adembescherming vereist bij normaal gebruik. Bij blootstelling aan concentraties boven de MAC-waarde moet toereikende, goedgekeurde adembescherming worden gedragen.

Bescherming van de handen

Opmerkingen : Werkhandschoenen ter beveiliging tegen chemicaliën dienen voor wat hun uitvoering betreft werkplekgebonden te worden gekozen, afhankelijk van de concentratie en de hoeveelheid aan

gevaarlijke stoffen. Het is raadzaam de chemicaliënbestendigheid van de bovengenoemde veiligheidshandschoenen voor speciale toepassingen te bespreken met de handschoenfabrikant.

- Bescherming van de ogen : Bij gevaar voor spatten - veiligheidsbril dragen.
- Huid- en lichaamsbescherming : Kies beschermingskleding aan de hand van de hoeveelheid en concentratie van de gevaarlijke stof op de werkplek.
- Hygiënische maatregelen : Gebruiken volgens goede industriële hygiëne en veiligheid. Algemene industriële hygiëne toepassen. Voorkom inademen van dampen/nevel/gas. Aanraking met ogen, huid en kleding vermijden. Niet eten, drinken of roken tijdens gebruik. Handen wassen voor elke werkonderbreking en aan het einde van de werkdag. Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken. Verontreinigde kleding wassen voor hergebruik.

Beheersing van milieublootstelling

- Algemeen advies : Niet naar het oppervlaktewater of de riolering laten afvloeien. Voorkom verder lekken en morsen indien dit veilig is. Als het product rivieren, meren of riolen vervuult de respectievelijke autoriteiten op de hoogte stellen.

9. Fysische en chemische eigenschappen

9.1 Informatie over fysische en chemische basiseigenschappen

Voorkomen	: vloeibaar
Kleur	: black,cyan,magenta
Geur	: zeer zwak
Geurdrempelwaarde	: geen gegevens beschikbaar
Vlampunt	: > 71 °C
Methode: gesloten beker
Ontstekingstemperatuur	: geen gegevens beschikbaar
Thermische ontleding	: geen gegevens beschikbaar
Onderste explosiegrens	: 1,4 %(V)
Bovenste explosiegrens	: 6,9 %(V)
Ontplofbaarheid (explosieve eigenschappen)	: geen gegevens beschikbaar
Ontvlambaarheid	: geen gegevens beschikbaar
Oxiderende eigenschappen	: geen gegevens beschikbaar
Zelfontbrandingstemperatuur	: geen gegevens beschikbaar
Brandgetal	: geen gegevens beschikbaar
Moleculair gewicht	: geen gegevens beschikbaar
pH	: geen gegevens beschikbaar
Dampspanning	: geen gegevens beschikbaar
Dichtheid	: geen gegevens beschikbaar
Bulk soortelijk gewicht	: geen gegevens beschikbaar
Oplosbaarheid in water	: volledig oplosbaar
Verdelingscoëfficiënt n-octanol/water	: geen gegevens beschikbaar
Oplosbaarheid in andere oplosmiddelen	: geen gegevens beschikbaar
Viscositeit, dynamisch	: geen gegevens beschikbaar
Viscositeit, kinematisch	: geen gegevens beschikbaar
Uitlooptijd	: geen gegevens beschikbaar
Schokgevoeligheid	: geen gegevens beschikbaar
Relatieve dampdichtheid	:> 1
(Lucht = 1,0)
Oppervlaktespanning	: geen gegevens beschikbaar
Verdampingssnelheid	: geen gegevens beschikbaar
Minimum ontstekingenergie	: geen gegevens beschikbaar
Zuurgetal	: geen gegevens beschikbaar
Brekingsindex	: geen gegevens beschikbaar
Mengbaarheid met water	: geen gegevens beschikbaar

Oplosmiddelscheidingsbeproeving : geen gegevens beschikbaar

9.2 Overige informatie

Niets bekend.

10. Stabiliteit en reactiviteit

10.1 Reactiviteit

geen gegevens beschikbaar

10.2 Chemische stabiliteit

Het product is chemisch stabiel.

10.3 Mogelijke gevaarlijke reacties

Stabiliteit : Geen ontleding indien bewaard en toegepast zoals aangegeven

10.4 Te vermijden omstandigheden

geen gegevens beschikbaar

10.5 Chemisch op elkaar inwerkende materialen

Te vermijden materialen : Oxidatiemiddelen, Zuren en basen

10.6 Gevaarlijke ontledingsproducten

Gevaarlijke ontledingsproducten : Bij brand kunnen gevaarlijke ontledingsproducten worden gevormd zoals:

Koolmonoxide, kooldioxide en onverbrande koolwaterstof (rook).

11. Toxicologische informatie

11.1 Informatie over toxicologische effecten

Acute toxiciteit

Acute orale toxiciteit : LD50 rat: > 2.500 mg/kg

Acute toxiciteit bij inademing:

γ-butyrolactone : LC50 rat: > 2,86 mg/l
Blootstellingstijd: 4 h
Methode: OECD tetrichtlijn 403

bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : LC0 rat, mannelijk en vrouwelijk: 11 mg/l
Testatmosfeer: dampen
Blootstellingstijd: 7 h
Methode: OECD tetrichtlijn 403

Acute dermale toxiciteit : LD50 rat: > 2.000 mg/kg

Acute toxiciteit (andere wijze van toediening):

geen gegevens beschikbaar

Huidcorrosie/-irritatie

Huidirritatie : Soort: konijn Lichte huidirritatie
Methode: OECD tetrichtlijn 404

Ernstig oogletsel/oogirritatie

Oogirritatie : Soort: konijn Matige oogirritatie

Methode: OECD testrichtlijn 405

Sensibilisatie van de luchtwegen/de huid

Sensibilisatie : Testmethode: geen gegevens beschikbaar
Indeling: Veroorzaakt geen overgevoeligheid van de huid.
Methode: OECD Test Richtlijn 429

Mutageniteit in geslachtscellen

Genotoxiciteit in vitro:

bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : Type: Mutageniteit (Escherichia coli - terugmutatietest)
met en zonder stofwisselingsactivatie
Resultaat: negatief
Methode: OECD Test Richtlijn 471

Genotoxiciteit in vivo:

bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : Type: Mutageniteit (in vivo cytogenetische test op beenmerg van zoogdieren, chromosoomanalyse)
Onderzoeksoorten: hamster
Geslacht: mannelijk en vrouwelijk
Resultaat: negatief
Methode: OECD testrichtlijn 475

Kankerverwekkendheid

Opmerkingen : Mutageniteit:
Niet mutageen in de Ames-test.

Giftigheid voor de voortplanting

bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : Opmerking: Vermoedelijk toxicum voor de voortplanting bij mensen, Kan het ongeboren kind schaden. Wordt ervan verdacht de vruchtbaarheid te schaden.

Teratogeniteit

geen gegevens beschikbaar

STOT bij eenmalige blootstelling

geen gegevens beschikbaar

STOT bij herhaalde blootstelling

geen gegevens beschikbaar

Gevaar bij inademing

Aspiratiesgiftigheid

geen gegevens beschikbaar

Neurologische effecten

geen gegevens beschikbaar

Toxicologie Beoordeling

Toxicologie, Metabolisme, Distributie

geen gegevens beschikbaar

Acute effecten

geen gegevens beschikbaar

12. Ecologische informatie

12.1 Toxiciteit

Toxiciteit voor vissen

- γ-butyrolactone : LC50 (Leuciscus idus (Goudwinde)): > 220 mg/l
 Blootstellingstijd: 96 h
 Methode: DIN 38412
- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : LC50 (Brachydanio rerio (zebravis)): > 5.000 mg/l
 Blootstellingstijd: 96 h
 Methode: OECD tetrichtlijn 203

Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren

- γ-butyrolactone : EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): > 500 mg/l
 Blootstellingstijd: 48 h
- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : EC50 (Daphnia magna (grote watervlo)): 7.467 mg/l
 Blootstellingstijd: 48 h
 Methode: OECD tetrichtlijn 202

Toxiciteit voor algen

- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : EC50 (Pseudokirchneriella subcapitata (groene algen)): 8.996 mg/l
 Blootstellingstijd: 72 h
 Methode: OECD tetrichtlijn 201

Toxiciteit voor bacteriën

- γ-butyrolactone : EC50 (Pseudomonas putida): > 10.000 mg/l
 Blootstellingstijd: 17 h
- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : EC10 : >= 5.000 mg/l
 Blootstellingstijd: 3 h
 Testmethode: Ademhalingsremming van actief slib
 Methode: OECD tetrichtlijn 209

Toxiciteit voor dafnia's en andere ongewervelde waterdieren (Chronische toxiciteit)

- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : NOEC: 320 mg/l
 Blootstellingstijd: 21 d
 Soort: Daphnia magna (grote watervlo)
 Methode: OECD tetrichtlijn 211

12.2 Persistentie en afbreekbaarheid

Biologische afbreekbaarheid

- bis(2-(2-methoxyethoxy)ethyl) ether : Resultaat: Op grond van de onderzoeksresultaten over biologische afbreekbaarheid, is deze stof niet gemakkelijk biologisch afbreekbaar .
 Methode: OECD Tetrichtlijn 302B

12.3 Bioaccumulatie

geen gegevens beschikbaar

12.4 Mobiliteit in de bodem

geen gegevens beschikbaar

12.5 Resultaten van PBT- en zPzB-beoordeling

geen gegevens beschikbaar

12.6 Andere schadelijke effecten

- Aanvullende ecologische informatie : Het product mag niet wegvloeien in riool, waterstroom of bodem.

13. Instructies voor verwijdering

13.1 Afvalverwerkingsmethoden

Aanbevelingen over verwijdering en verpakking : Verwijdering:
Volgens plaatselijke en landelijke voorschriften. Afval niet naar de riolering laten aflopen. Deze stof en de verpakking op veilige wijze afvoeren. Niet verwijderen samen met huisvuil. Afvalcodes moeten worden toegekend door de gebruiker, op basis van de toepassing waarvoor het product gebruikt is.

14. Informatie met betrekking tot het vervoer

14.1 VN-nummer

ADN

Niet-gevaarlijke goederen

ADR

Niet-gevaarlijke goederen

RID

Niet-gevaarlijke goederen

IMDG

Niet-gevaarlijke goederen

IATA

Niet-gevaarlijke goederen

14.2 Juiste ladingnaam overeenkomstig de modelreglementen van de VN

ADN

Niet-gevaarlijke goederen

ADR

Niet-gevaarlijke goederen

RID

Niet-gevaarlijke goederen

IMDG

Niet-gevaarlijke goederen

IATA

Niet-gevaarlijke goederen

14.3 Transportgevarenklasse(n)

ADN

Niet-gevaarlijke goederen

ADR

Niet-gevaarlijke goederen

RID

Niet-gevaarlijke goederen

IMDG

Niet-gevaarlijke goederen

IATA

Niet-gevaarlijke goederen

14.4 Verpakkingsgroep

ADN

Niet-gevaarlijke goederen

ADR

Niet-gevaarlijke goederen

RID

Niet-gevaarlijke goederen

IMDG

Niet-gevaarlijke goederen

IATA

Niet-gevaarlijke goederen

14.5 Milieugevaren

ADN

Niet-gevaarlijke goederen

ADR

Niet-gevaarlijke goederen

RID

Niet-gevaarlijke goederen

IMDG

Niet-gevaarlijke goederen

IATA

Niet-gevaarlijke goederen

14.6 Bijzondere voorzorgen voor de gebruiker

zie hoofdstuk: 6, 7 en 8

14.7 Vervoer in bulk overeenkomstig bijlage II bij MARPOL 73/78 en de IBC-code

Niet van toepassing voor product, zoals geleverd.

15. Regelgeving

15.1 Specifieke veiligheids-, gezondheids- en milieureglementen en -wetgeving voor de stof of het mengsel

VOC : 85 %

Richtlijn 96/82/EC : Herziening: 2003
Richtlijn 96/82/EG is niet van toepassing

Nadere informatie : Uitsluitend voor industrieel en beroepsmatig gebruik.

Nationale wetgeving

Andere verordeningen : Neem nota van Richtlijn 92/85/EEG voor de veiligheid en gezondheid van zwangere werkneemsters op de werkplek.

Neem nota van Richtlijn 94/33/EG voor de bescherming van jonge mensen op de werkplek.

15.2 Chemische veiligheidsbeoordeling

geen gegevens beschikbaar

16. Overige informatie

Volledige tekst van R-zinnen waarnaar in rubrieken 2 en 3 wordt verwezen

R22	Schadelijk bij opname door de mond.
R36	Irriterend voor de ogen.
R38	Irriterend voor de huid.
R41	Gevaar voor ernstig oogletsel.
R61	Kan het ongeboren kind schaden.
R62	Mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid.

Volledige tekst van H-zinnen zoals vermeld in paragraaf 2 en 3.

H302	Schadelijk bij inslikken.
H315	Veroorzaakt huidirritatie.
H318	Veroorzaakt ernstig oogletsel.
H319	Veroorzaakt ernstige oogirritatie.
H360	Kan de vruchtbaarheid of het ongeboren kind schaden.

De informatie op dit veiligheidsinformatieblad is zover ons bekend juist op de aangegeven uitgiftedatum. Deze informatie is uitsluitend bedoeld als handleiding voor veilig hanteren, gebruiken, verwerken, opslaan, vervoeren, verwijderen, en vrijkomen, en mag niet beschouwd worden als een garantie of aanduiding van kwaliteit. De informatie heeft alleen betrekking op het hierin vermelde product en is niet zonder meer geldig wanneer het samen met andere producten of in enig ander procédé wordt gebruikt, tenzij dit in de tekst vermeld wordt.